

Till moderaterna

Älvsjö 12 april 2010

Hej och tack för ert svar med kommentarer till vår handlingsplan!

Det är glädjande att ni kommenterat vår handlingsplan. Tyvärr är det svårt att utifrån era svar bedöma om ni ställer er bakom våra krav eller inte. Flera av era kommentarer handlar om annat än det vi fokuserar på i vår handlingsplan: att **satsa mer resurser på att ersätta djurförsök med andra metoder**.

Vi kommer att publicera era kommentarer, men vill först ge er en möjlighet att, om ni så önskar, komplettera dem. Vi skulle i så fall behöva ert kompletterade svar senast under fredagen den 16 april. Om vi inte fått något nytt svar från er då, så publicerar vi ert tidigare svar, tillsammans med våra kommentarer.

Här nedan har vi kommenterat era kommentarer till vår handlingsplan punkt för punkt för att ni lättare ska kunna se vad det är vi saknar från er.

Era kommentarer till handlingsplanen – med våra kommentarer i blått:

1) Avsätta mer pengar till forskning för att utveckla alternativ till djurförsök.

Moderaternas kommentar: Alliansregeringen verkar för att minska användningen av försöksdjur, bland annat genom att ge pengar till projekt där man arbetar med att ta fram andra försöksmetoder så att man kan minska användningen av djurförsök samt stödja forskningen för att utveckla metoder som förfinar, minskar eller ersätter djurförsök.

Alliansen kommer att fortsätta arbeta för att antalet djurförsök ska begränsas till vad som är nödvändigt och att djurskyddet för de djur som används ska vara starkt.

Kunskap om hur vi garanterar djurens välfärd är viktigt. Därför är forskning kring djurskydd en prioriterad fråga för oss. Vi har skapat ett centrum för djurskydd på Lantbruksuniversitetet, SLU. Det leder till att forskning snabbare kan användas i vardagen i verksamheten där djur hanteras.

Kommentar från Forska Utan Djurförsök: Det är bra att Alliansregeringen verkar för att minska djurförsöken genom att stödja forskning för att utveckla alternativ till fler djurförsök. Men summan som är avsatt till detta är lägre nu jämfört med under föregående regerings tid. Under 2004-2007 fanns 15 miljoner per år avsatt i statliga medel till detta. När ni tog över makten så sänkte ni beloppet till 8 miljoner under 2008 och det höjdes sedan till 13 miljoner från och med 2009. Vi anser att det är på tok för lågt för att ha en ordentlig inverkan. Och centrumet för djurskydd har så vitt vi känner till inte fått i uppdrag att bevaka och driva frågor som rör metoder som kan ersätta djurförsök.

Så vår fråga är: Är Moderaterna beredda att höja forskningsanslagen till att ersätta djurförsök och med hur mycket?

2) Se till att det finns en myndighet som har ett tydligt ansvar för att samordna frågor som rör alternativ till djurförsök.

Moderaternas kommentar: Nej, vi önskar inte fler myndigheter, det bör kunna skötas inom de befintliga med hjälp av bättre lagstiftning.

Djurhälsovården ska vara säker. Djurhälsopersonal ska ha rätt utbildning och kunskap för att garantera att djuren får vård av hög kvalitet. Alliansregeringens har därför föreslagit en ny lag där bestämmelser om skyldigheter och ansvar för djurhälsopersonal regleras. De ska bland annat utföra sitt arbete i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet, vid utfärdande av intyg iaktta noggrannhet och omsorg och föra journal. Om lagen inte efterlevs ska straff utdömas.

Kommentar från Forska Utan Djurförsök: Här verkar ni ha missförstått oss. Vi föreslår inte att en ny myndighet ska bildas.

Det finns idag ingen myndighet som har i uppdrag att arbeta med frågor som rör metoder som kan ersätta djurförsök (förutom Vetenskapsrådets uppdrag, som är strikt begränsat till att fördela forskningsanslag inom området).

Vi anser att någon myndighet måste ha ett uttryckligt ansvar för frågor som rör alternativ till djurförsök, såsom att ta fram strategier, samordna olika myndigheters agerande i frågor, samordna Sveriges agerande i internationella sammanhang, samla in och sprida information om alternativ till djurförsök, se till att de djurförsöksetiska nämnderna har tillgång till expertkunskap om möjliga ersättningsalternativ till djurförsöken vid bedömningar av ansökningar osv. Det handlar alltså inte om djurs vård

och skötsel, utan arbete för att ersätta djurförsöken med andra metoder såsom cellmodeller, datormodellering, kemiska analysmetoder osv.

Så vår fråga är: **Håller Moderaterna med om att någon myndighet bör ha i uppdrag och få resurser till – att samordna arbetet med alternativ till djurförsök?**

3) Sverige måste aktivt bidra i det viktiga internationella arbetet för att se till att flera alternativ till djurförsök utvecklas, och aktivt delta i utvärderingen av nya metoder som kan ersätta djurförsök.

Moderaternas kommentar: Sverige ska vara en föregångare på djurskydd. Moderaterna ska arbeta för att den svenska djurskyddslagen sprids till resten av Europa. EU ska ha en gemensam miniminivå för djurskydd som det inte går att friskriva sig från. Vi verkar för ett borttagande av möjligheten att friskriva sig från djurskyddskonventionen. Enskilda länder ska tillåtas ha strängare regler. Djuren ska omfattas av en stark rättslig reglering till skydd mot alla former av övergrepp. Sexuella övergrepp på djur ska ha stränga påföljder. Vid vanvård ska djuret tas från ägaren. Djurskyddsregistret som vi infört gör det enklare att förhindra att människor som vanvårdat djur återigen arbetar med djur.

Kommentar från Forska Utan Djurförsök:

Ert svar att "Enskilda länder ska tillåtas ha strängare regler. Djuren ska omfattas av en stark rättslig reglering till skydd mot alla former av övergrepp" är bra och tydliggörande.

Men när det gäller djurförsöksfrågan och framför allt alternativ till djurförsök är utvecklingen på väg åt motsatt håll i och med det nya djurförsöksdirektiv som framförhandlades under det svenska ordförandeskapet i EU, och som kommer att fastställas av ministerrådet och parlamentet inom kort. Vi är mycket bekymrade över framför allt tre saker i direktivet som berör alternativ till djurförsök:

1) Att det uttryckliga förbudet mot att utföra djurförsök när det finns alternativ tagits bort och ersatts med en urvattnad formulering om att djurförsök inte får göras när det finns andra metoder "som erkänts inom gemensamhetslagstiftningen", vilket i princip endast kan ske med testmetoder för t.ex. läkemedel och kemikalier. Något system för godkännande eller erkännande av metoder inom områden som medicinsk forskning, biologisk produktion, undervisning, diagnos mm finns inte. I praktiken innebär alltså denna skrivning ett gigantiskt kryphål i lagstiftningen (Läs mer här:

<http://www.forskautandjurforsok.se/djurforsok/statistik-och-lagstiftning/inget-forbud-mot-att-gora-djurforsok-nar-det-finns-alternativ.php>)

2) I EU-kommissionens ursprungliga förslag till nytt direktiv krävdes att varje land skulle upprätta center för validering av nya metoder. Detta förhandlades bort och har ersatts av en skrivning om att EU:s center för validering, ECVAM, ska upprättas permanent och att länderna ska "assistera". Vad vi har förstått kommer detta inte att innebära att ECVAM tillförs mer resurser, varför nuvarande problem kvarstår: ECVAM hinner inte med att validera mer än en mycket liten del av de nya djurfria metoder som anmäls som färdiga för validering, och med den luddiga nya formuleringen finns det inte mycket hopp om att de kommer att få hjälp från de enskilda medlemsländerna i högre utsträckning än idag (då det i stort sett bara är tyska och engelska myndigheter som deltagit i valideringsprojekt). Det är detta förhållande som ligger till grund för denna punkt i vår handlingsplan. Vi vill att Sverige ska bidra aktivt och konkret i arbetet med att validera metoder som kan ersätta djurförsök.

3) Det nya djurförsöksdirektivet gör det inte möjligt för länderna att införa nya, hårdare regler än de som finns i direktivet. Det gör att länderna inte heller kan införa en högre djurskyddsnivå än direktivets. Det innebär också att Sverige t.ex. inte kommer att kunna införa förbud mot vissa djurförsök som det finns alternativ till, om alternativet inte är "erkänt av EU-lagstiftning", vilket alltså inte är möjligt för annat än vissa testmetoder.

Så våra frågor till er med anledning av ovanstående är: **Anser ni att Sverige aktivt ska bidra i det internationella arbetet för att se till att fler alternativ till djurförsök utvecklas och aktivt delta i utvärderingen av nya metoder som kan ersätta djurförsök, t ex genom att avsätta resurser? Avser ni att arbeta för att EU:s djurförsöksdirektiv kommer att innehålla möjligheter för länderna att införa strängare regler än vad som föreskrivs i direktivet och att återinföra ett förbud mot att använda djur i försök när det finns alternativ?**

4) Ge alla myndigheter i uppdrag att bidra till att djurförsöken inom deras ansvarsområden minskar.

Moderaternas kommentar: Användningen av försöksdjur i forskning ska föregås av stränga prövningar, vi vill också förfina, minska och ersätta användningen av försöksdjur.

Kommentar från Forska Utan Djurförsök: Även här tycks ni tyvärr ha missuppfattat vår handlingsplan. Självklart måste användningen av försöksdjur föregås av stränga prövningar. Ett problem här är att de djurförsöksetiska nämnderna idag inte har någonstans att vända sig för att få hjälp med bedömningar av om det finns alternativ till djurförsöken i de ansökningar de har att pröva. Något som skulle kunna avhjälpas med en myndighet som avdelas ansvar och resurser för just detta (se punkt 2).

Men denna punkt i vår handlingsplan handlar om att *ge alla* myndigheter som verkar inom de områden där djurförsök förekommer, ett ansvar för att agera för att fler djurförsök ska kunna ersättas. Det handlar alltså inte om att pröva planerade djurförsök, utan om att proaktivt arbeta för att fler djurförsök ska kunna ersättas. På vår hemsida finns flera exempel på vad de olika myndigheternas ansvar skulle kunna innebära: (www.forskautandjurforsok.se/aktuellt/val2010/handlingsplan.php).

Vår fråga till er: Anser ni att alla myndigheter bör få ett ansvar för att bidra till att djurförsök inom deras ansvarsområden minskar på det sätt som anges i vår handlingsplan?

Jag bifogar ett faktaunderlag om varför det är angeläget att ersätta djurförsök med modernare metoder. Det handlar inte bara om hänsyn till djuren, utan även om både säkerhet för människor och miljö såväl som ekonomi. Det är helt enkelt både etiskt, samhällsekonomiskt och vetenskapligt fördelaktigt att öka stödet för att ersätta fler djurförsök med alternativ.

Med vänlig hälsning

Karin Gabrielson Morton
Verksamhetschef och sakkunnig
Forska Utan Djurförsök

Forska Utan Djurförsök är en forskningsstiftelse som främjar utvecklingen av metoder som kan ersätta djurförsök. Det sker genom forskningsanslag, information och politisk påverkan. Vi har 90-konto och vårt arbete finansieras genom gåvor och arv från allmänheten.

Forska Utan Djurförsök är politiskt oberoende. Vår värdegrund är att både människor och djur har rätt till ett bra liv. Kärnan i vår verksamhet är samarbete. Vi tror på att förändra genom dialog och informationsarbete. Vår policy är att inte delta i sammanhang som på något sätt kan sammankopplas med sexism, rasism eller olaglig verksamhet.